2026

न्यायदर्शनम्

UGNYDS603

सिद्धान्तलक्षणम् 1 –

पूर्णाङ्काः – 60

समयः सार्धघण्टाद्वयम्

अधोलिखितानां प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत **1×10 = 10**

1. 'लक्षणम्' इति पदस्य कोऽर्थः?
2. व्याप्तिग्रहः कथं भवति?
3. 'सिद्धान्तलक्षणम्' कीदृशः ग्रन्थ अस्ति?
4. उपाधिः कः?
5. सपक्षः कः?
6. अन्वयव्याप्तिः का?
7. व्याप्तिज्ञानस्य प्रतिबन्धकं किम्?
8. जगदीशतर्कालङ्कारः कस्य देशस्य निवासी आसीत्?
9. सिद्धान्तलक्षणघटकं प्रथमं 'यत्' पदं किमर्थकम् ?
10. प्रमेयाश्रयवान् धूमात् इत्यत्र साध्यतावच्छेदकं किम्?

अधोलिखितानां पञ्चानां टिप्पणी विधेया- **5×6=30**

11. तत्त्वचिन्तामणिः
12. जगदीशभट्टाचार्यः
13. पूर्वपक्षव्याप्तेः दूषकताबीजम्
14. द्रव्ये संयोगसामान्याभावे मानाभावात्
15. जातिः
16. अप्रयोजकत्वम्
17. पर्वतीय वह्निधूमयोः असन्निकर्षात् तयोः कथं व्याप्तिग्रहः?

अधस्तनेषु द्वौ प्रश्नौ समाधेयौ - **10×2=20**

18. मणिकारोक्तं सिद्धान्तलक्षणं विलिख्य केवलान्वयिस्थले दोषवारणं कुरुत।
19. प्रतियोग्यसामानाधिकरण्यदलस्य प्रयोजनं प्रकाशयत।
20. अनवच्छेदकत्वानुसरणकल्पः सप्रसङ्गं निरूपणीयः।
21. प्रमेयाश्रयवान् धूमादित्यत्र अव्याप्तिवारणाय साध्यतावच्छेदकेतरत्वं परिष्कुरुत।

****